

ESEKIEL

Herren er med folket i eksilet

Historisk situasjon

- 605: Babylon gjør Jojakim til sin tjener i tre år, før han gjør opprør. (2 Kong 24:1-2)
- 597:
 - Jojakin arver problemet og Babylon angriper etter bare 3 mnd (2 Kong 24:8-17)
 - 10000 mennesker deportert til Babylon: Kongefamilien, høvdingene, hoffmennene, 7000 rikmenn, 1000 håndverkere og smeder, pluss skattene fra tempelet og slottet – og Esekiel.
 - De lavere sosiale lagene er igjen i Jerusalem og Juda, under kong Sidkia.

Hva kan de ha tenkt i Babylon?

"Våre knokler er tørket inn, vårt håp er knust. Det er ute med oss!" (37:11)

Hvorfor hadde dette skjedd? Hvor var Gud oppi alt dette?

Hvorfor hadde han ikke beskyttet folket sitt? Hvorfor hadde de mistet landet han hadde gitt dem?

Var de babylonske gudene sterkere enn Jahve?

Selv om Gud skulle gripe inn nå og redde Jerusalem, hva ville skje med dem selv som allerede var i Babylon?

Hva hadde skjedd med løftet om at det alltid ville være en etterkommer av David på tronen nå når kongen var i eksil?

Hvordan er folkets relasjon med Gud?

- **Lederne** er korruperte, forakter foreldre, undertrykker innflyttere, er harde mot farløse og enker, forakter tempelet, vanhelliger sabbatene, baktaler, ofrer til avguder, holder på med seksuell umoral, incest, utroskap, tar bestikkelser for mord, utnytter mennesker – og har glemt Gud.
 - **Prestene** blåser i rent og urent, vanhelliger tempelet, lærer ikke opp folket, bryr seg ikke om sabbatene – og vanærer Gud.
 - **Profetene** bare pynter på overflaten, har tomme syner og spår løgn.
 - **Folket** utøver vold, ofrer barna sine, raner og røver, er harde mot hjelpeløse og fattige og undertrykker innflytterne.
-

ÅPNING

1:1-3

- Esekiel var prest
- "I det trettiende året" av hans eget liv.
- Dette året ville han begynt å jobbe som prest (4. Mos 4:3) – hvis han fortsatt hadde vært i Jerusalem...
- I stedet blir han profet

Esekiels budskap

- Gud dømmer dem ved å sende dem til Babylon, men han er ikke ferdig med dem. Han er ikke lenger i Jerusalem, men er med sitt folk i eksilet.
 - Frelsen er ikke i Jerusalem, heller ikke i tempelet – *men i deres personlige omvendelse*. Jerusalem vil falle, men Gud vil bli stående. Han har kontrollen.
 - De må innse *hvorfor* de er i eksil og komme tilbake til Gud. Da vil han føre dem tilbake til landet og gi dem sin Ånd og bo med dem igjen.
 - Babylonerne kom fordi folket ikke hørte på Jeremia m.fl. som sa de måtte omvende seg. Nå når dommen har skjedd, er budskapet til Esekiel at de må omvende seg for å få del i håpet og komme tilbake til landet så Messias kan komme.
 - “Da skal de/dere kjenne at jeg er Herren” gjentas 72 ganger! De skal både vite og erfare dette.
 - *Men når det kommer - se, det kommer - da skal de kjenne at en profet har vært midt iblant dem. (2:5 og 33:33)*
-

Del 1: Advarsler til Juda før tempelets fall	1-3	Visjon av Guds mobile trone (592)
	4-7	Advarsler om Jerusalems fall
	8-11	1. tempelvisjon: Guds herlighet forlater templet (591)
	12-24	Domsord mot Guds folk (591-588)
Del 2: Advarsler til nasjonene	25	Domsord mot nabonasjonene
	26-28	Domsord mot Tyrus (586)
	29-32	Domsord mot Egypt (587-571)
Del 3: Budskap om håp etter tempelets fall	33	Jerusalem er falt (585)
	34-37	Håp for Israel
	38-39	Ondskapen beseires
	40-48	2. tempelvisjon: Guds herlighet kommer tilbake (572)

Kap 1-3: Visjon av Guds mobile trone

Kap 1: Guds herlighet kommer til Babylon

Kommer fra nord – samme vei som folket selv hadde kommet. Han kommer etter dem.

Stormvind (Jer 23:19, 30:23), stor sky (2. Mos 19, Sal 18:7-14), ild, lysglans (2. Mos 19)

Dette er skyen av Guds herlighet (v. 28)

Men hva gjør Gud i Babylon? Er han ikke i tempelet i Jerusalem?

Kap 1: Guds herlighet kommer til Babylon

- I kap 10 skjønner han at skapningene (v. 5-14) er *kjeruber* – fra statuene på lokket på paktkisten, hvor Guds herlighet hvilte. Esekiel får se dem “live”. Ellers bare i 1. Mos 3:24.
 - Dyrene var kjent fra religiøs kunst og kommuniserte at en gud kom.
 - Vingene berørte hverandre (v. 9-11) → står de i en firkant med ryggen mot hverandre? Likevel går de rett fram uten å snu seg (v. 12) – samtidig som de farer fram og tilbake? (v. 14)
 - Hjul inni hjulene (v. 15-21): Kan bevege seg i alle retninger. På samme måte som de levende skapningene (v. 17), som kunne se i alle retninger.
 - v. 18: Hjulene ser alt (= allvitende)
 - Tronen (v. 22-27) er over en hvelving (2. Mos 24:10), men den holdes ikke oppe av kjerubene (v. 24).
 - v. 26: *En som var lik et menneske*: 1. Mos 1:26 (“så de ligner oss”) reversert.
 - *Hva er poenget?*
 1. *Guds trone kan bevege seg hvor som helst og kommer til Babylon. Han sitter ikke fast i tempelet.*
 2. *Gud ser alt, og han ser dem.*
 3. *Men han kommer med dom... (= mye ild)*
-

Kap 2-3: Esekiels kall

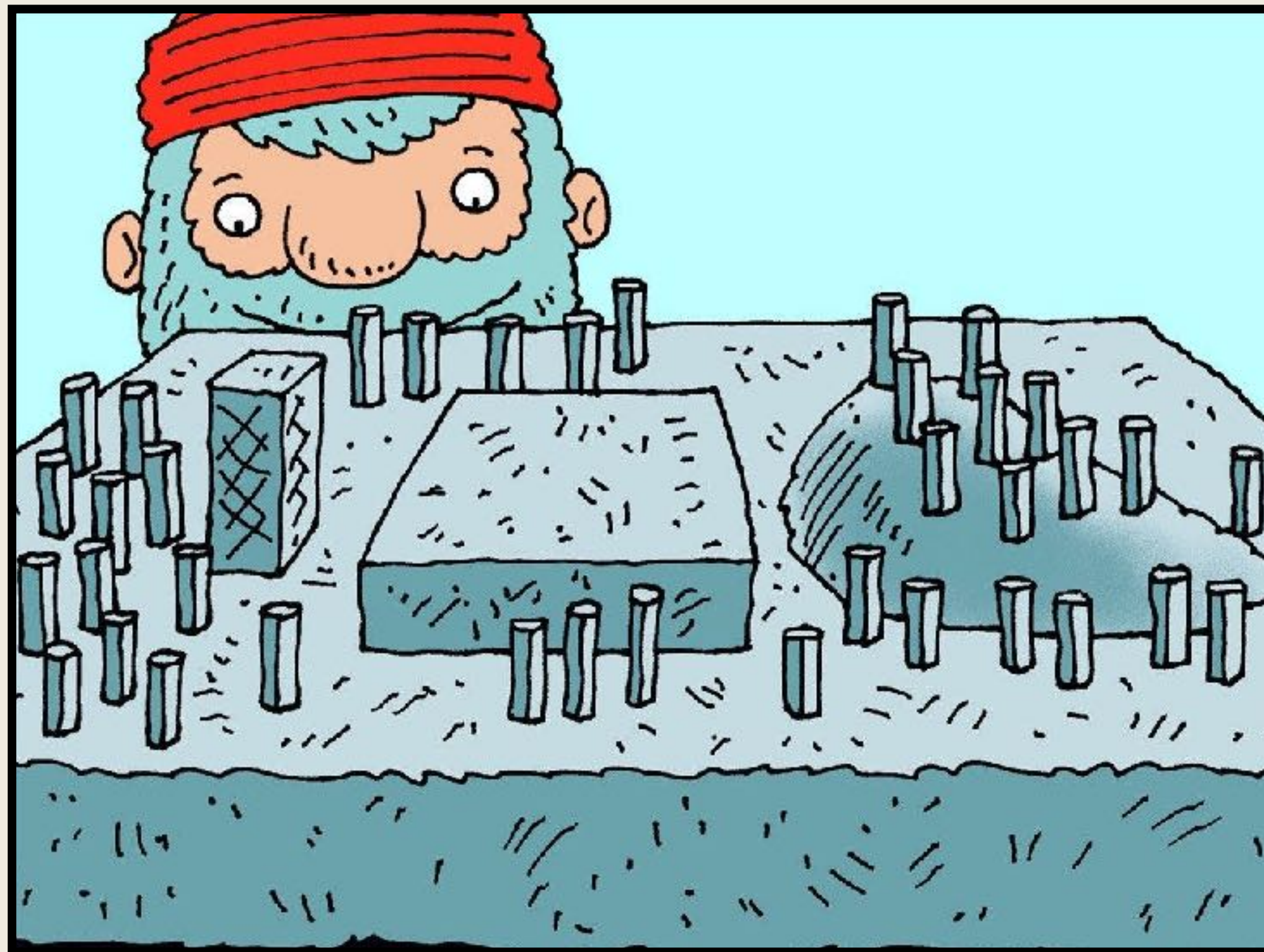
- 2:1 – Gud adresserer Esekiel alltid som “menneske”. Understreker Guds storhet i forhold til menneskene, så Esekiel skulle videreformidle en ydmykhet til omvendelse?
 - 2:2-3: Åndens rolle er et særtrekk for boka, og *ånd* nevnes 25 ganger.
 - Ånden kommer inn i ham, løfter ham opp, og gjør ham i stand til å høre fra Gud. Og det første han hører er at han sendes. Skjer igjen i 3:24.
 - 2:3-7: Han sendes til et *trassig* (18x) folk. Men Gud har ikke gitt dem opp, og Esekiel trenger ikke frykte dem (2:6, 3:9)
 - 2:8–3:3: Han skal være annerledes og høre på Gud, og spiser en bokrull (i visjonen?).
 - Ordene er likklage (kap 19, 26-28, 32), sukk og verop (6:11, kap 13, 16, 24).
 - Han skal identifisere seg med budskapet (3:10)
 - Smaker det søtt fordi budskapet egentlig er godt, eller fordi det er godt å adlyde Gud?
 - 3:12-15: Føres tilbake, *bitter og opprørt*, fordi han hadde begynt å føle det Gud følte?
 - 3:16-27: Han skal være en vaktmann og advare mot fienden, som er Gud selv. Han gjøres stum, slik at han aldri ville være i tvil om at det han sa var rett. Derfor et stort ansvar.
-

Tidløse sannheter og anvendelse

1. Når vi erfarer Guds herlighet og bøyer oss foran ham, kan Ånden reise oss opp og Gud kan tale. Så kan han sende oss. *Hvordan er dette relevant for oss?*
 2. Vi er også sendt, men vi må huske på hvem sin misjon det er. Motstand er motstand mot Gud, ikke mot deg (Apg 18:6). Avvisning av en bibelutleggende tale er avvisning av Gud, ikke taleren.
 3. "Oppgaven med irttesettelse og advarsel er vanskelig å gjøre på en måte som er sensitiv og likevel effektiv. Men å unngå det av frykt for å såre folks følelser er som en vaktpost som unnlater å slå alarm av frykt for å irritere folk ved å forstyrre søvnen deres." (Chris Wright) *Hva tenker du om dette?*
-

Kap 4-5: Gateteater

1. Modell av et beleiret Jerusalem (4:1-3)

- Esekiel = Gud
- Jernplate = Guds fasthet/bestemtthet?
- Ansikt mot byen = Gud ser hva de holder på med
- Budskap: *Jerusalem skal beleires og angripes, og Gud er på utsiden og utfører angrepet!*

2. Ligge på siden i 390 dager (4:4-8)

- En oppgave på dagtid, ikke konstant.
- Ikke nok tid mellom 1:2 og 8:1 til 430 dager. De 40 dagene var trolig inkludert i de 390.
- For å "bære israelittenes skyld", like mange dager som år.
 - Fra ca. 966 (Salomos tempel) til 586? (380)
 - Fra ca. 931 (delingen av riket) til ca. 539 (tilbakevendingen)? (ca. 390)
- Budskap: *Israel har en lang uoppgjort syndshistorie. Dommen er rettferdig når angrepet (1) kommer.*

3. Bake brød (4:9-17)

- Skal spise dette de dagene han ligger på siden.
- Gud tillater kumøkk i stedet for menneskemøkk.
- Spise 230 g og drikke 1 liter vann per døgn.
- Budskap: *De som er igjen i Jerusalem skal sulte under beleiringen som kommer, og de skal spise urent brød i eksilet.*

Is your Ezekiel bread *really* Biblical?

When it comes to proper nutrition, don't take Ez. 4:9 out of context. Eat the crude, defiled bread actually prescribed by God!

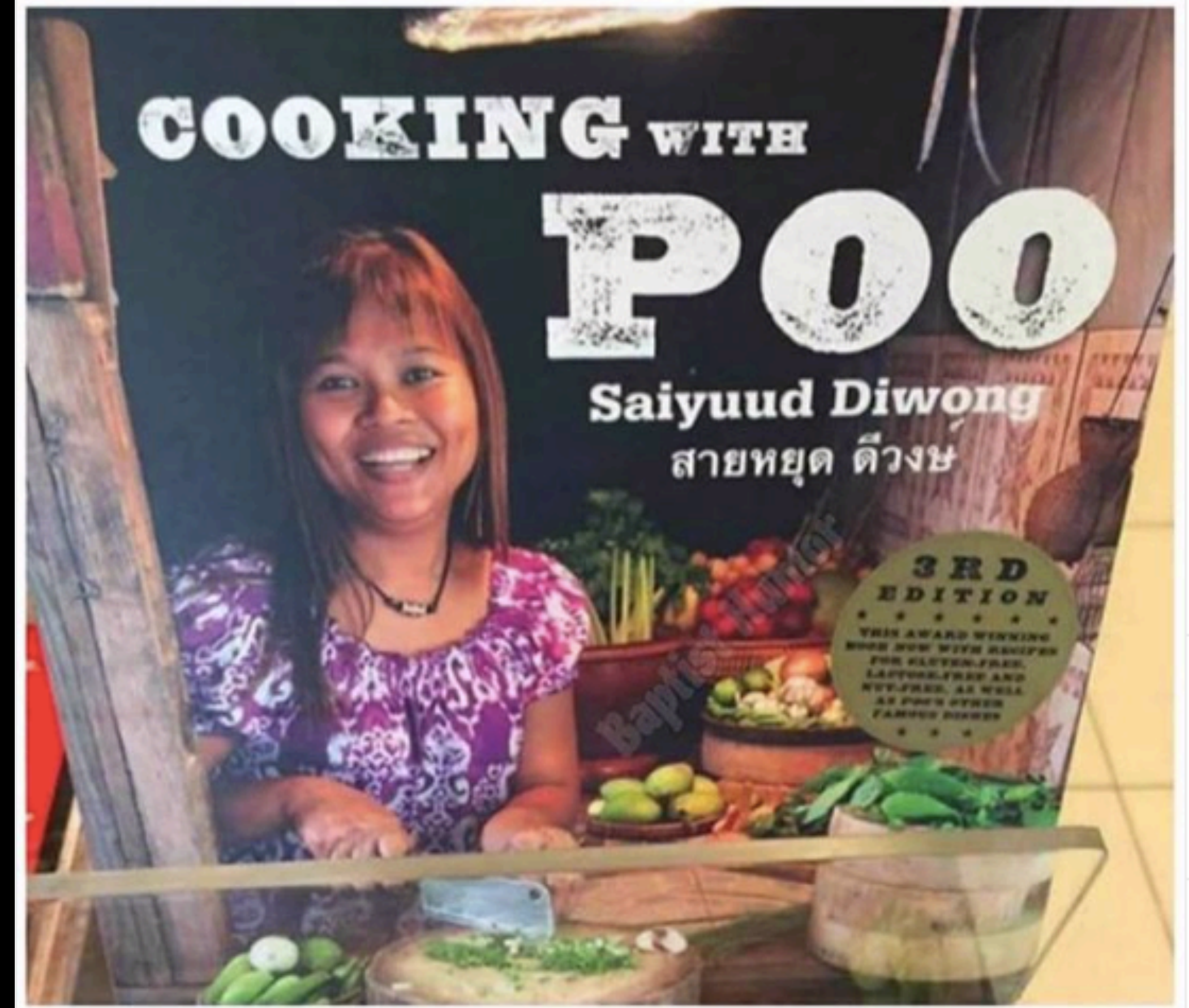
**Ezekiel 4:9-4:15
BREAD LOAF**

The Complete Recipe from God's Word.

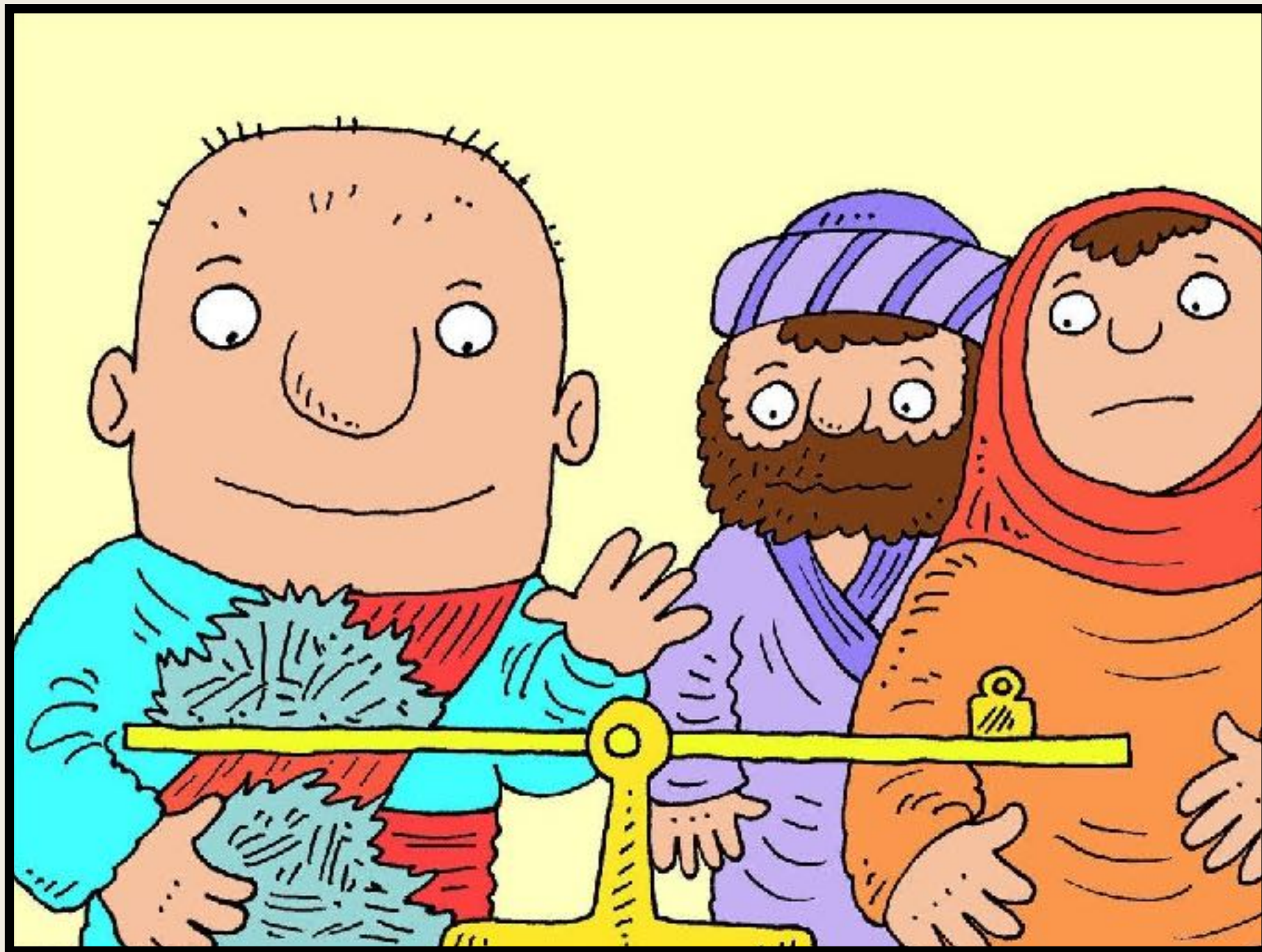
SACREDSANDWICH.COM

Ezekiel 4:12 English Standard Version (ESV)

12 And you shall eat it as a barley cake, baking it in their sight on human dung.”

4. Rake av hår og skjegg (kap 5)

- Rake hodet: Forbudt for prestene (3. Mos 21:5), tegn på sorg (5. Mos 21:12) og ydmykende (2. Sam 10:4-5)
- Skal bruke sverd for symbolismen → trolig en blodig affære
- 1/3 inne i modellbyen = pest/sult i Jerusalem
- 1/3 hugget opp = drept utenfor byen
- 1/3 spredt med vinden = spredt utover jorden
- Noen få i kappefliken = noen skal overleve
- Noen av dem igjen på ilden = skal dømmes/renses
- Budskap: *Jerusalems innbyggere kommer til å dø eller blir spredt. En liten del vil overleve, men de skal renses.*

Kap 6-7: Profetord mot Israels fjell og land

Kap 6-7: Profetord mot Israels fjell og land

Kap 6:

- Domsord mot Israels fjell → gjenopprettelsen kommer i kap 36.
- Gjelder fortsatt folket (v. 6), men fokus på altere og offerhauger på fjellene.
- Samme poeng som i kap 5: En rest skal bli igjen (v. 8). De skal bortføres til folkeslagene og renses (v. 9-10).
- v. 14: *Da skal de kjenne at jeg er Herren.*

Kap 7:

- Dom over Israels land, spesielt Jerusalem (v. 22)
- v. 16: Personlig omvendelse
- v. 27: *Da skal de kjenne at jeg er Herren.*

Kap 8-11: Guds herlighet forlater tempelet (1. tempelvisjon)

Scene 1: Bildet som vakte Guds sjalusi (8:5-6)

- Stor kontrast fra Guds herlighet i v. 4 til et avgudsbilde i Guds eget tempel.
- Kanskje den kanaaneiske gudinnen Asjera/Astarte (2 Kg 21:7). Kanskje samme som "Himmeldronningen" (Jer 7:18).
- Folket drev Gud bort fra sitt eget tempel

Scene 2: Bønner til dyreguder (8:7-13)

- Spesielt vanlig i egyptisk religion
- Folkets ledere ofrer til disse, kanskje for å be egyptiske guder om hjelp fra Egypt mot Babylon – i Guds eget tempel. I det skjulte og i mørket.

Scene 3: Sørgekulter (8:14-15)

- Tammus = Fruktbarhetskult.
- Man sørget da vegetasjonen døde, og man trodde Tammus døde og stod opp igjen med årstidene.
- De gråter på kommando for å få bedre avlinger.

4 SCENER FRA TEMPELET I JERUSALEM (KAP 8)

Scene 4: Soltilbedelse (8:16)

- Mellom brennofferalteret og inngangen til tempelet.
- Tilber den babylonske eller den egyptiske solguden for å reddes fra babylonerne?
- De har vendt Gud ryggen både bokstavelig og åndelig.

Kap 9: De seks mennene og merket i pannen

- En av dem har skrivesaker og er prestelig kledd.
➔ Bakgrunn for Guds segl i Joh åp
- Dommen skal komme over alle som ikke reagerer på den avskyelige avgudsdyrkelsen som gjøres i Jerusalem. De merkede skulle unnslippe.
- *Guds herlighet løfter seg fra paktkisten i det aller helligste og flytter seg til dørterskelen.*

Kap 10

- v. 1: Skikkelsen på tronen i kap 1
- v. 2: Engelen som er kledd som en prest får beskjed om å kaste kull utover byen. Trolig for å sette fyr på den (= dom). (→ Åp 8:5)
- v. 4: Samme som skjedde i kap 9, fortelles en gang til.
- Gjentakelser fra kap 1, trolig for å få fram alvoret i at den majestetiske Gud faktisk forlater sin egen bolig.
- v. 18: *Guds herlighet beveger seg videre fra terskelen til den østlige porten inn til tempelgården.*

Kap 11

- v. 1-12: De tror de er beskyttet og at de er viktige. Og kanskje bedre enn de deporterte lederne (v. 15). Gud motsier dette (v. 7, 11), og de skal dømmes fordi de har oppført seg som nasjonene rundt (v. 12).
- v. 16: Gud sier at han ble en helligdom for de bortførte. Han er med dem i eksilet (kap 1), de er ikke sendt bort fra ham selv om de er sendt bort fra Jerusalem. Og tempelet i Jerusalem er tomt. Gud er nærmere dem som er sendt bort.
- v. 17-20: Håp og frampek til kap 34-37
 - *Dere skal være mitt folk, og jeg skal være deres Gud.* Gjentas i 14:11, 36:28, 37:23, 37:27. (Først i 2 Mos 6:7)
 - Et uttrykk for paktsrelasjonen mellom Gud og Israel, som i NT brukes om Gud og menigheten (2 Kor 6:16, Heb 8:10, Åp 21:3).
- v. 23: *Guds herlighet beveger seg videre østover, opp på Oljeberget. På vei til Babylon?*

Hva ville Esekiel sett hvis han fikk en omvisning i Guds tempel i dag: Våre menigheter og hjerter?

“Hvis Den Hellige Ånd avslører noe i livene våre, fortid eller nåtid, som synd, så ta det som synd. Ikke skyld på andre eller anklag Gud, slik folket i eksil gjorde. Ikke forklar det, unnskyld det eller sett det i perspektiv, som så mange i dag gjør. Synd er synd, og når den blir avslørt, står vi igjen med bare to gjensidig utelukkende alternativer - omvendelse eller forherdelse. ‘I dag, hvis dere hører stemmen hans, forherd ikke deres hjerter.’ Det var valget som nå konfronterte de tause, steinete ansiktene foran Esekiel selv i det varme lille rommet den 17. september 592 f.Kr.” (Chris Wright)

Gud vet alltid hva som foregår i hjertene våre. Vårt valg er mellom 1) la han gjennomlyse oss og omvende oss fra det, og takke ham for at han ser alt og at han vil rense oss, eller 2) nekte å bøye oss og ikke innrømme vår synd og la ham ta den bort, og fortsette som før i mer og mer forherdelse.

Verdens synd bringer Guds vrede, men hans folks synd bringer hans sjalusi.

Kap 12-24: Domsord mot Guds folk

Kap 12: Gateteater. Dramatiserer deporteringen, at Sidkia skal bli blindet og landet skal bli ødelagt.

Kap 13: Dom over falske profeter. De utnytter ødeleggelsen og skal ikke få komme tilbake til landet.

14:1-11: Avguder i hjertet. De eldste kommer til Esekiel for råd, men de har gitt avgudene rom i hjertet. Gud vil da ikke svare dem på det de spør om – han vil ha hjertet deres tilbake!

- Å gi avgudene rom i hjertet er å skille seg fra Gud! Det er åndelig utroskap (→ kap 16 og 23).
- v. 9: Hvis profeten da kommer med et budskap, er det Gud som lokker ham fordi han er en falsk profet, og de vil begge dømmes. 1 Kong 22: Ahab tilba Baal, men spør Gud om råd. Gud sender derfor en løgnens ånd i alle profetene for å forføre Ahab.
- *Jak 1:6-8 sier også at man ikke kan forvente at Gud skal svare hvis man har et delt hjerte. Avguder skiller oss fra Gud. Gud kan ikke kombineres med noe.*

KAP 12-24: DOMSORD MOT GUDS FOLK

Kap 12-14

14:12-23: Noah, Daniel og Job. Tre bibelske personer kjent for sin rettferdighet, eller tre rettferdige hedninger som langt overgikk Israel? Ikke engang de mest rettferdige ville kunne redde Juda.

Kap 15-16

Kap 15: Israel sammenlignes med en vinstokk som i seg selv ikke har noe særlig verdi, og enda mindre etter dommen. De må innse at det ikke er nok å være "Israel".

Kap 16: En ny fremstilling av Israels historie. Israel har bare vært utro mot Gud, og Gud har bare hadde vært nådig mot dem.

- v. 3-7: Deres opphav var som alle andre folkeslag. De var ikke spesielle. De ble til bare fordi Gud ville det.
- v. 8-14: Fra Sinaipakten til Salomo.
- v. 15-19: Avgudsdyrkelsen i det delte riket. Skjønnheten Gud hadde gitt dem ble til stolthet. *"The jewelled wife became a painted prostitute."*

- v. 20-29: Henga seg til fruktbarhetskultene til kanaaneerne, ofret sine egne barn, bygde altere for avgudene, sjokkerte naboene, flørtet med både avguder og nasjoner.
- v. 30-34: Oppførte seg som en prostituert som *betalte* kundene sine for å få lov til å være med dem. Fullstendig troløs mot Gud.
- v. 35-59: De var til og med verre enn Sodoma! Bare etter dommen vil Gud kunne se på dem uten sinne. Men det er fortsatt håp.
- v. 60-63: Gud vil tilgi likevel! De vil omvende seg og skamme seg. Guds nåde her skinner ekstra sterkt i kontrast til resten av kapitlet.

Kap 17-19

Kap 17: Vinstokken og ørnene. Greinen Jojakin tas av ørnen Nebukadnesar, som planter Sidkia som ny konge. Sidkia gjør opprør (2 Kong 24:20) og snur seg mot Egypt. Han vil bli drept, men Gud vil plante en ny konge på et høyt fjell.

Kap 18: Personlig ansvar for synd

- De tror de lider for fedrenes synder og at Gud derfor ikke er rettferdig. (Basert på 2 Mos 20:5)
- Gud sier han er rettferdig, og holder seg til 5. Mos 24:16.

- *Poenget (v. 30-31): Gud vil dømme dem etter hva hver enkelt har gjort, og de må derfor omvende seg. Hvis de fortsetter som før, vil de dø.*

Kap 19: Likklage over Judas siste konger

- Løvene: Joahas, Jojakim og Jojakin?
- Vinstokken (fra kap 15 og 17) var sterk, men ble revet opp og visnet av østavinden Babylon. Det finnes ikke lenger noen konge (v. 14).

Kap 20: Ny fremstilling (nr. 2) av Israels historie

- **v. 5-9: Allerede i utgangen fra Egypt** fortjente Israel å dømmes for avgudene sine. Gud ville ha gjort ende på dem for sitt navns skyld, men lot være.
- **v. 10-17: Den første generasjonen** foraktet loven og sabbaten, og Gud ville gjøre ende på dem for sitt navns skyld. Men lot være da Moses gikk i forbønn for dem igjen og igjen.
- **v. 18-26: Den andre generasjonen** oppførte seg som den forrige, og Gud ville ha gjort ende på dem også. De fortjente å bli spredt allerede før de inntok landet. Eksilet var på ingen måte noen overraskelse. Loven ble "ikke god" fordi de avviste den?
- **v. 27-31: Generasjonene i landet** gjorde det samme, og de gjør det fortsatt. De kan ikke skyldes på forfedrene (kap 18) når de er like ille selv.
- **v. 32-44: Håpet.** De skal renses i eksilet, og de trassige og opprørske skal ikke få komme tilbake. Det er for hans navn skyld at Gud vil gjøre dette.

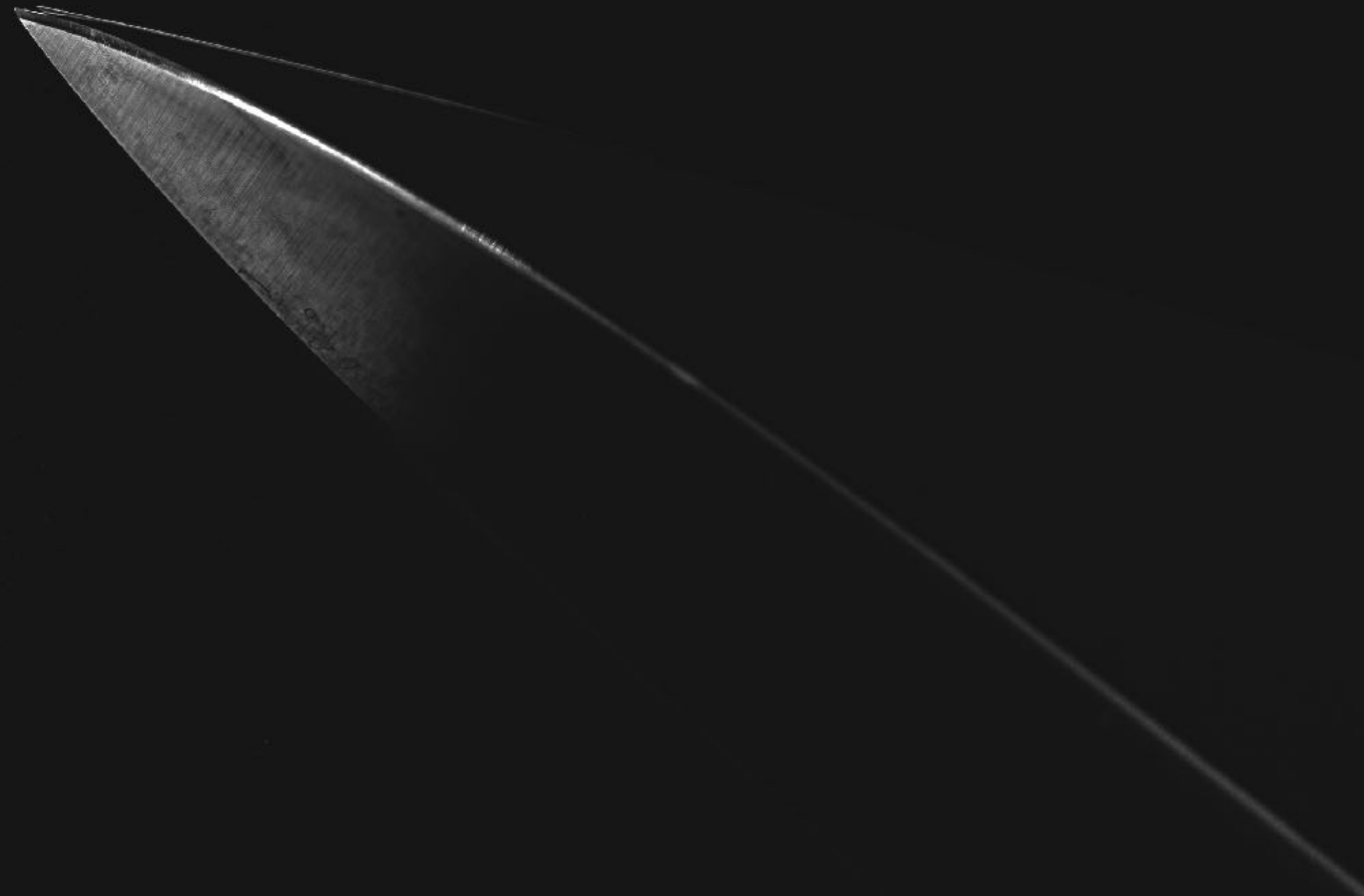
Kap 21-24

Kap 21: Guds sverd kommer, både mot Juda, Ammon og Babylon selv.

Kap 22: Dom over blodbyen Jerusalem.

Kap 23: Ny fremstilling (nr. 3) av Israels historie. Jerusalem og Samaria har vært grovt utro helt siden Egypt (som i kap 20).

Kap 24: Beleiringen begynner (2 Kong 25:1). Jerusalem er gryta som skal kokes. Eskiels kone dør som et symbol på tempelets ødeleggelse. Han skal ikke sørge offentlig fordi dommen er fortjent. Kraftige virkemidler, men folket var nødt til å omvende seg for at hans plan om frelse til hele verden skulle skje.

Anvendelse

1. Hvordan kan vi unngå å gi Guds navn et dårlig rykte?
 2. Tror vi at vi er viktigere enn vi er, når Gud gjør alt for sitt navns skyld?
 3. Stoler vi på det Gud har gitt oss i stedet for på Gud? (Lederevner, evangeliseringsteknikker, undervisningsferdigheter, pastoralgaver osv.)
 4. Kapittel 16 og 23 er ment å sjokkere. Hva gjør dette med oss?
-

Kap 25-32: Domsord mot nasjonene

Kap 25-32

De dømmes for hvordan de har behandlet Jerusalem og Israel.

7 nasjoner, og den 7. nasjonen (Egypt) får 7 budskap. Kanskje ment symbolsk for Guds dom over alle verdens nasjoner.

Får Egypt mest fordi Sidkia tenkte på å inngå en allianse med dem? Det vil ikke fungere.

Kap 25: Nabonasjonene

Sidkia hadde inngått en allianse med Ammon, Moab, Edom, Tyrus og Sidon (595 f.Kr.?, Jer 27) Men da Jerusalem ble angrepet, ble de ikke hjulpet. De andre nasjonene gledet seg over at de selv slapp unna, og noen utnyttet det også til egen fordel.

Ammon (v. 2-7)

- **Synd:** Skadefryd da tempelet ble ødelagt og da Juda gikk i eksil.
- **Dom:** Folkene i øst skal ta dem, Rabba skal ødelegges.
- **Oppfylt:** Tatt av Babylon i 582 f.Kr.

Kap 25: Nabonasjonene

Moab (v. 8-11)

- **Synd:** Ikke innsett at Juda var noe spesielt
- **Dom:** Folkene i øst skal ta dem.
- **Oppfylt:** Tatt sammen med Ammon i 582

Edom (v. 12-14)

- **Synd:** Hevnet seg på Juda
- **Dom:** Skal legges øde og falle for sverd.
- **Oppfylt:** Tatt av Babylon trolig 553.

Filistia (v. 15-17)

- **Synd:** Hevnet seg med forakt
- **Dom:** De skal utslettes.
- **Oppfylt:** Også tatt av Babylon innen 562 f.Kr.

Kap 26-28: Tyrus

Kap 26: Tyrus dømmes for skadefryd over Juda (v. 1-2). Oppfylt da Nebukadnesar ødela fastlandsdelen av byen i 573 (v. 7-9).

Kap 27: Likklage over Tyrus. Den store handelsbyen skal bli borte for alltid.

Kap 28: Dom over fyrsten av Tyrus (Ithobaal III)

- **Synd:** Hovmodig, sier han er en gud (v. 1-2). Stolt av sin visdom som ga ham makt og rikdom (v. 4-5).
- **Dom:** Folkeslag kommer og han skal bli drept (v. 6-8).
- **Oppfylt:** Deportert til Babylon i 570.

Kap 26-28: Tyrus

Handler 28:11-19 om Satan?

- v. 12 → 27:3 om Tyrus.
- Eden (v. 13) brukes som et bilde 4 ganger i kap 31
- v. 16: Tyrus var en handelsby
- En gammel kristen tolkning, men ingen så dette før ca. 200 e.Kr., og konteksten viser at det handler om kongens store, kontrastfylte fall.

Kap 29-32: Egypt

Gud kontrollerer Egypt også, og de skal fanges. De svikter når man stoler på dem (2 Kong 18:21). Sviktet Sidkia i Jer 37:7. Skal ligge øde i 40 år. Oppfylt i 568 (→ ca. 530?) Nebukadnesar får Egypt som lønn for strevet mot Tyrus. Egypt vil falle slik Assyria falt.

Hvorfor disse domsordene?

Budskapene er for Guds folk. Dom over deres fiender er en oppmuntring til dem. Gud handler på vegne av sitt folk og sin plan.

Kap 33-37: Håp for Israel

Kap 33: Vendepunktet

- I årevis hadde Esekiel forutsagt denne hendelsen, men de fleste tenkte enten at han tok feil (12:21-22), eller at dommen ikke kom på lenge (12:26-27).
 - v. 31-32: De hører på Esekiel men lever ikke etter det. De synes det er fint å høre på.
 - v. 33: Men de skal skjønne det en dag, når dommen er over. De vil vende om og komme tilbake til Gud (jf. 2:5).
-

Profetord mot Israels ledere (34:1-16)

Synd: I stedet for å ta vare på flokken, hadde disse lederne tatt vare på seg selv og latt flokken lide. Det er bl.a. deres skyld at folket nå er spredt.

Dom: De skal avsettes som gjeterer, men sauene skal reddes.

Gjenopprettelse:

- Gud vil redde sauene fra alle stedene de er blitt spredt til, føre dem ut fra folkene, samle dem fra landene og føre dem tilbake til Israels land.

- Så skal han selv være deres gjeter og la dem få hvile.

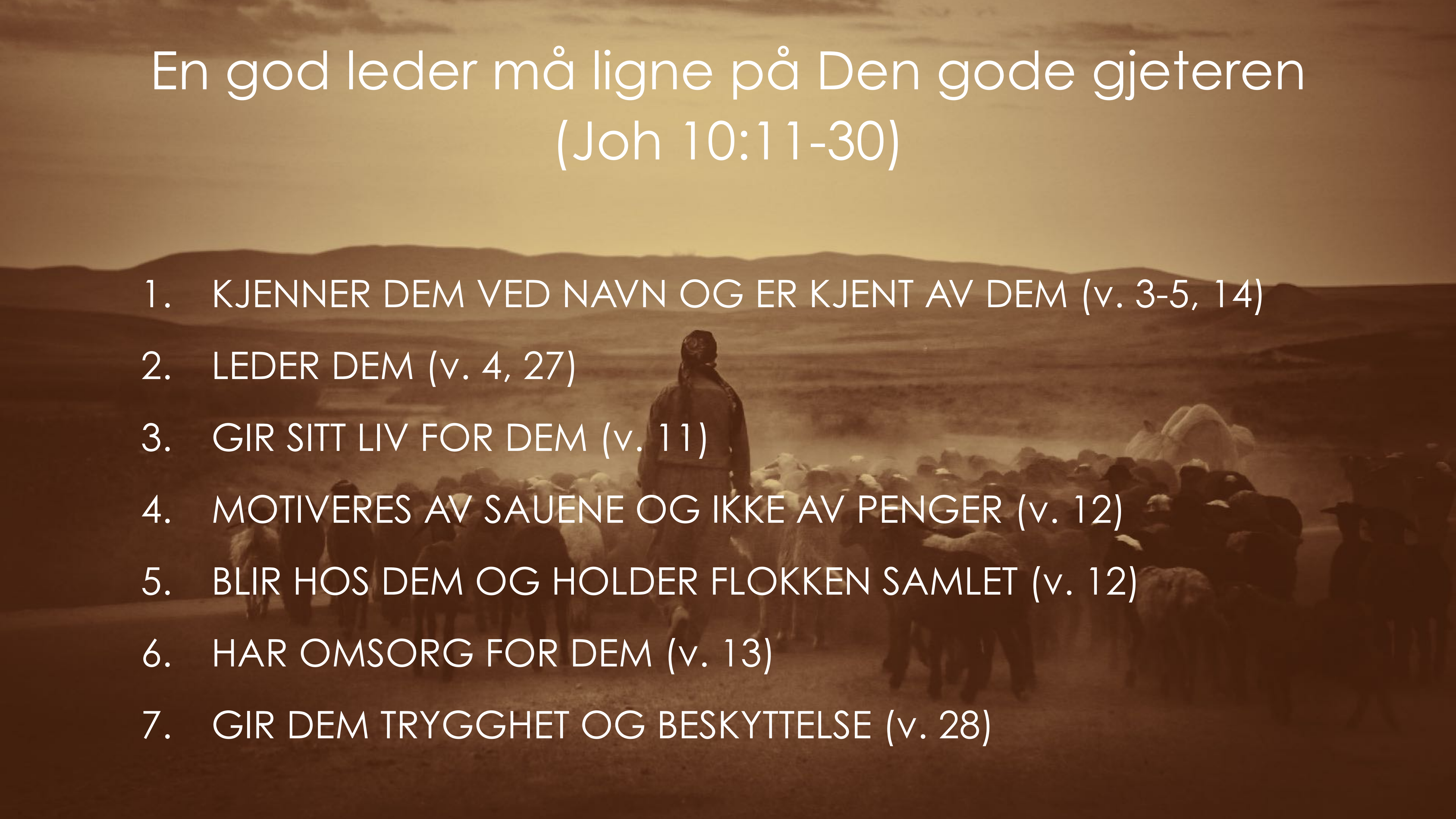
- Han vil gjøre det de dårlige gjeterne ikke gjorde (v. 2-4 blir reversert)

Oppfylt: Avsettelsen i 586, redningen i 539 – trolig med frampek til Jesus pga v 23-31 (og Joh 10).

10 tegn på en dårlig leder (Esek 34:1-6)

1. SELVSENTRERT - gjeter seg selv. Bryr seg ikke om andres behov.
2. BRUKER MENNESKER - spiser fettet og kler seg selv. Utnytter andre.
3. TAR DET BESTE - Slakter de beste dyrene, gjeter ikke sauene.
4. IGNORERER BEHOV - Styrker ikke de svake
5. OVERSER LIDELSE - Helbreder ikke de syke
6. SER BORT FRA SMERTE - Forbinder ikke de skadde
7. BRYR SEG IKKE - Henter ikke tilbake de fordrevne
8. NEKTER Å HJELPE - Leter ikke etter de bortkomne
9. HARD/SINT - Hersker med makt og tvang
10. LIKEGYLDIG - Lar sauene bli spredt

En god leder må ligne på Den gode gjeteren (Joh 10:11-30)

1. KJENNER DEM VED NAVN OG ER KJENT AV DEM (v. 3-5, 14)
 2. LEDER DEM (v. 4, 27)
 3. GIR SITT LIV FOR DEM (v. 11)
 4. MOTIVERES AV SAUENE OG IKKE AV PENGER (v. 12)
 5. BLIR HOS DEM OG HOLDER FLOKKEN SAMLET (v. 12)
 6. HAR OMSORG FOR DEM (v. 13)
 7. GIR DEM TRYGGHET OG BESKYTTELSE (v. 28)
-
- A sepia-toned photograph of a shepherd standing in a vast, hazy landscape, surrounded by a large flock of sheep. The shepherd is seen from behind, looking out over the flock. The background features rolling hills under a soft, golden light, suggesting a sunrise or sunset. The overall mood is peaceful and contemplative.

Profetord mot flokken (34:17-31)

Synd: De rike (fete, stangende) undertrykker de fattige (magre, svake).

Dom: De skal ikke lenger bli til bytte → de svake skal reddes.

Gjenopprettelse: Messias skal bli deres nye gjeter og slutte en fredspakt med dem så de kan bo trygt i landet sitt.

Oppfylt: Den nye pakt

Kap 36: Land og folk skal fornyes

- **Til fjellene (v. 1-15):** Reversering av kap 6. Folket skal komme tilbake.
- **Nytt hjerte og ny ånd (v. 16-38):** Kap 34 lover en ny gjeter, og 36:1-15 et fornyet land. Men folket må også fornyes.
- Det var ikke det beste for Guds rykte å sende dem til Babylon (v. 20), men han måtte pga syndene deres. Renselsen av folket var viktig nok til å holde ut denne vanæren.
- Han bringer dem tilbake til landet for sitt navns skyld, ikke for deres skyld (v. 22-23).
- Folkene skal skjønne at eksilet var Guds dom og ikke hans svakhet. Gud har hele tiden alle folkeslag i sikte.
- v. 25-27: De vil oppføre seg bedre etter eksilet, men dette ses kanskje som samme hendelse som Messias – som også er oppfyllelsen av tilbakevendingen (Jes 11:11)

De døde beina blir levende (37:1-16)

Bein var urene, og virkelig døde. De er heller ikke begravd → de var forbannet. De hadde blitt offer for Guds dom. Men Ånden gjør det umulige mulig.

Knoklene er Israels folk som tenker at alt håp er ute (v. 11). Men de skal bli levende og føres tilbake til landet.

Nasjonen Israel var "død" i Babylon, men den skal gjenreises av Gud. Oppfylt i 539 f.Kr.

Ikke den generelle oppstandelsen fra de døde, selv om det nok peker fram på det (Luk 24:46).

Israel og Juda skal forenes (37:15-28)

- Israelittene skal hentes fra folkeslagene tilbake til landet og bli ett folk igjen med samme konge og gjeter. Riket skal ikke lenger være delt, og de skal ikke gjøre seg urene lenger. (v. 21-24)
 - Guds folk skal være lydige, bo trygt for alltid i en evig fredspakt, Gud vil bo blant dem i fullkommen relasjon for alltid. (v. 24-28)
 - Ordet *ehad* (én/ett) brukes 11 ganger. Guds folks framtid er en framtid for ett folk og én pakt.
 - Tilbake fra eksilet + spoler fremover til Messias. Ses igjen på som ca. samme hendelse.
 - **Menigheten er også forent til "ett nytt menneske" (Ef 2), i én og samme pakt og relasjon med Gud. Gud har bare ett folk (Rom 11).**
-

Kap 38-39: Ondskapen beseires

Did the Prophet Ezekiel Predict Russia's Invasion of Ukraine?

The Washington Post

+ Follow

Pat Robertson says Putin was 'compelled by God' to invade Ukraine to fulfill Armageddon prophecy

Timothy Bella - Mar 1

React

125

The invading armies include Russia and Turkey from the north, Sudan/Libya (possibly including Algeria and Tunisia) from the south and west, and Iran from the east.

ISRAEL AND PALESTINE

STARTED GOG AND MAGOG?

TEORIER: Rykter om endetidskrig går for seg blant israelsvenner i sosiale medier. Foto: Bjørn Olav Hammerstad

Israelsvenner tror Hamas-angrep er et endetidstegn: - Nærmer oss Gog-krigen

Hvem er Gog?

Forslag opp gjennom historien:

1. Gyges av Lydia († 652 f.Kr) (Josefus)
 2. Goternes angrep på Romerriket på 300-tallet
 3. Araberne på 600-tallet
 4. Mongolene på 1200-tallet
 5. Tyrkerne på 1500-tallet (Luther)
 6. Russland på 1850-tallet
 7. Russland på 1900-tallet
 - NB88, BGO: *fyrsten over Ros* (38:3) – > Russland
 - ➔ Mesjek = Moskva, Tubal = Tobolsk
 - ➔ Sovjet ville invadere Israel og starte Armageddon
 - Russland på 2020-tallet (Ukraina)
-

Hva peker mot at dette ikke er bokstavelig ment?

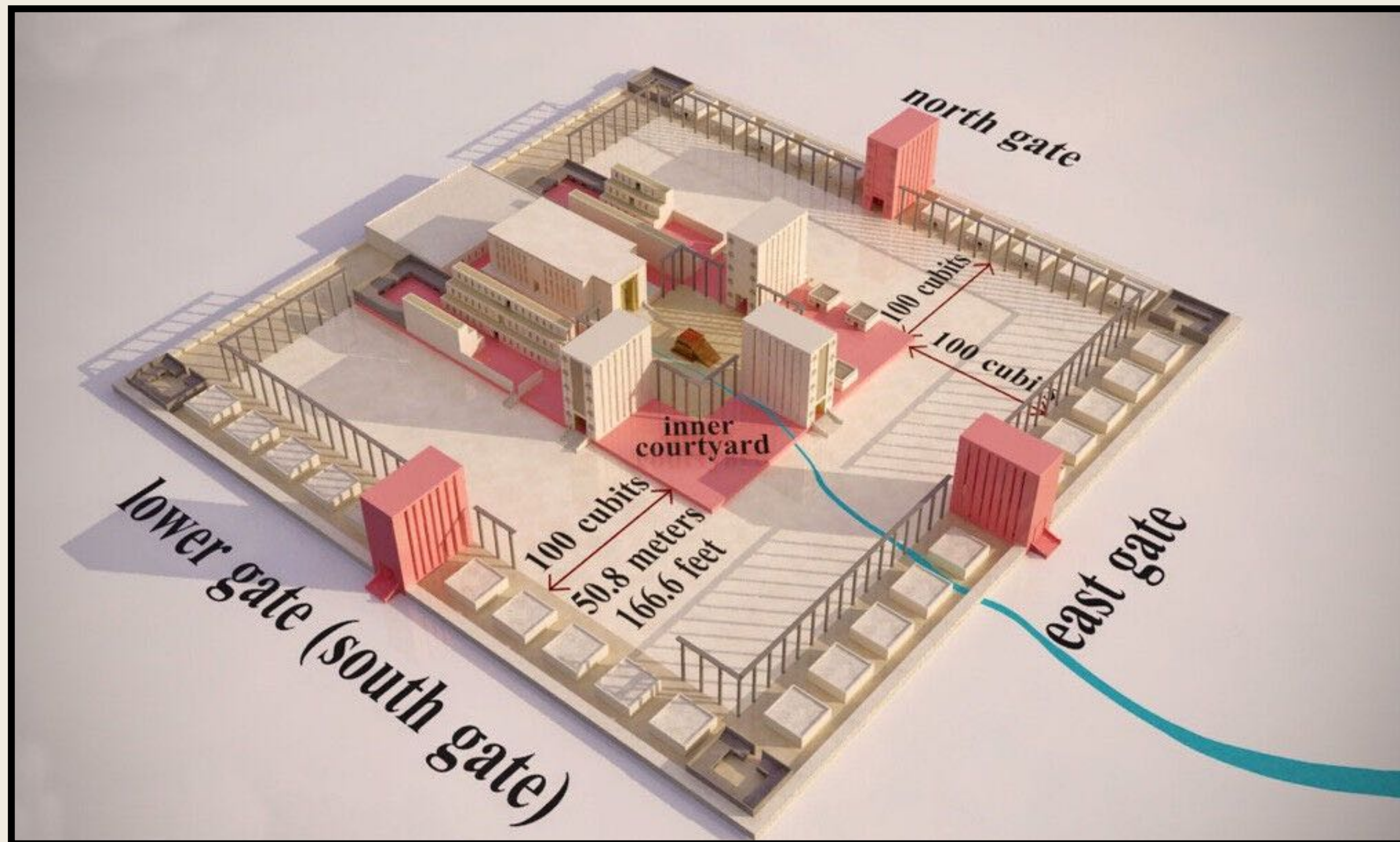
- **De bor uten murer, bommer og porter (v. 11)**, selv om 36:35 sa de skulle bygges opp igjen. Passer dårlig både med etter-eksilske og moderne Israel.
 - **“I de siste dager”** (38:16) betyr bare etter at Jesus har kommet.
 - 38:17 – **Profetene har snakket om dette mange ganger** (39:8) → Guds endelige dom over verden
 - **Symbolske kosmiske virkemidler** som minner om flommen, Sodoma og Gomorra, plagene i Egypt osv. (38:19-22)
 - **7 = fullstendighet:**
 - 7 nasjoner → alle verdens folk (39:21)
 - Våpenbrenning i 7 år → gjøre ende på all krig (Jes 2:4)
 - Gravlegging i 7 mnd → fullstendig renselse av landet
 - “Så sier Herren Gud” 7 ganger
 - Åp 20: *“Gog og Magog”* = *“folkene i alle fire verdenshjørner”*, omringer “de helliges leir og den elskede by”, men Gud stopper det. Så universell dom og nyskapelsen. Passer med strukturen i Esekiel: Messias (kap 34-37) → dom (kap 38-39) → nyskapelse (kap 40-48)
-

Hva betyr dette?

- Samme historien skjer to ganger (som det ofte gjør i apokalyptiske tekster)
 - En beskrivelse av verdens motstand mot Gud (Sal 2), representert ved 7 fjerne, ukjente fiender fra lengst nord (Lilleasia/ Armenia), lengst sørvest (Afrika) og langt øst (Mesopotamia).
 - *Poenget: Når Gud til slutt gjenoppretter sitt folk til den fullkomne relasjonen i 37:24-28, vil det aldri igjen være noen fare for at denne freden og velsignelsen vil bli truet eller ødelagt. De skal komme hjem, og de skal bli beskyttet når de kommer hjem. De vil være trygge for alltid. Kap 34-37 kan ikke omgjøres!*
 - ***Vi trenger ikke frykte at en 3. verdenskrig må skje før Jesu gjenkomst.***
 - ***Uansett hva som skjer i verden er vår framtid trygg i Gud.***
 - ***Ingen ting kan skille oss fra Guds kjærlighet i Kristus Jesus (Rom 8:35-39)***
-

Kap 40-48: Guds herlighet kommer tilbake (2. tempelvisjon)

Kap 40-48

- Når de kommer tilbake, vil det bygges et flott nytt tempel som vil bli behandlet riktig.
- Lang og viktig del av boka: Detaljene formidler at alt skal bli fullkomment.
- Men det var ikke dette tempelet de bygde da de kom tilbake. De forstod det ikke som plantegninger de skulle gå etter. Dette er ikke et bokstavelig tempel, men en ny type helligdom en gang i framtiden. (40:2 minner om Jes 2)
- Esekiel er en ny Moses, som også fikk instruksjoner om Guds bolig oppe på et fjell.

Kap 43: Guds herlighet kommer tilbake

- Esekiel lover her en mektig ankomst av Guds herlighet, men dette skjedde ikke da de bygde opp igjen tempelet etter eksilet.
 - ***Fordi det ikke var dette tempelet de bygde! I stedet skjer det når Jesus kommer! (Joh 1:14)***
- v. 10-11: Han skal fortelle Israel om denne visjonen, så de vil omvende seg. Dette er det de har i vente dersom de kommer tilbake til Gud.

Kap 47: Skaperverket gjenopprettes

Vann strømmer ut fra tempelet og blir til en elv som gjør til og med Dødehavet friskt! (v. 8) Den gjør alt friskt og levende (v. 9), frukten blir mat og bladene bringe helse (v. 12).

Brukes med en vri i Åp 21-22, når Gud gjør alt nytt.

JOH 7:37-39

- Løvhyttetefesten: Man ba om høstregn, og endetidselvene i Sak 14 ble symbolisert med en prosesjon til Siloamdammen hver dag for å hente vann, som siden ble helt ut som takkeoffer.
- Sak 14 ble lest og tolket sammen med Esek 47. Disse to tekstene sammen sa at vann ville strømme fra templet og gi liv til hele jorden. Vannhentings-seremonien pekte mot dette.
- Jesus annonserer at han er Den Hellige Ånds kilde og endetidselvene i Esek 47 og Sak 14.

Hva betyr alt dette?

- Guds jordiske by var ødelagt, og hans folk var fanget i den mest gudløse byen i verden på den tiden. Esekiel får en visjon om at Guds sanne by en dag skal komme.
 - Trolig ikke et tempel som skal bygges noen gang (fordi ofringene er oppfylt én gang for alle), men et fantastisk bilde på den fullkomne relasjonen Guds folk skal få med Gud når hans rike kommer.
 - Målet er tydelig i byens navn: “Herren er der” (48:35). Gud skal igjen bo med sitt folk. Denne tolkningen bekreftes av Åp 21-22.
-

Gud elsker oss og ønsker bare å være sammen med oss, så derfor holdt han ut ydmykelsen da Israel vanæret hans navn med sin utroskap. Og fordi Esekiel gjorde alle disse rare tingene, har vi blitt kjent med Gud og har fått del i Israels frelse. Du er en del av historien Esekiel forteller. Vi har sett mye av dette bli oppfylt, *“så dere skal kjenne at jeg er Herren”*.

Gud snakker mye om åndelig utroskap og sjalusi i denne boka. Den majestetiske store Gud som Esekiel får se, og som gjør at han faller til jorden i ærefrykt, blir sjalu når vi er utro mot ham. La oss motiveres av denne boka til trofasthet og overgivelse til Gud og til å ha ham som eneste Gud i hjertet.
